

MARC

14 N. Tih nedelja
15 P. Matronja
16 T. Julij
17 S. Patrik
18 C. Orlj
19 S. Jozef + 3
20 S. Kateri
21 N. Cvetna nedelja
22 P. Katarina Sved.
23 T. Viktorjan
24 S. Gabrijel
25 C. Vel. četrtak
26 P. Vel. petek + 2
27 S. Vel. sobota +
28 N. Velikonoč
29 P. Jona

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 54.

CHICAGO, ILL., PETEK, 19. MARCA — FRIDAY, MARCH 19, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Stavkarji kljubujejo sodišču - Zastarele ideje sodnikov

Stavkarji v Chryslerjevih tovarnah se ne uklonijo sodnemu ukazu za izpraznitev. — Ogromne mase piketov preprečujejo morebitni nasilni nastop oblastnih organov. — Detroit se pripravlja na generalno stavko. — Prizadevanje gubernierja

Detroit, Mich. — Odlok, ki ga je izdalo okrajno sodišče, s katerim je bilo ukazano sedemdeset stavlkarjem v Chryslerjevih tovarnah, da morajo poslopja zapustiti, ni povzročil med stavkarji nikakega strahu, še manj pa voljnosti, da bi se ukazu pokorili. Nasprotno, ko je prišel določen čas, do katerega bi morali glasom ukaza tovarne izprazniti, namreč ob 9. zjutraj v sredo, so kazali večjo kljubovalnost kakor kdaj poprej, odločeni, da bo morala priti nad nje izredno močna oborožena sila, predno jih bo mogoče vrči iz tovarn.

Ob omenjeni uri, ki je potekel rok, so se nagromadile pred tovarni ogromne mase piketov, ki so dajali sedežim stavkarjem korajžje ter so bili obenem pripravljani, da odbijejo morebitni napad šerifov, ako bi ta skušal uporabiti silo proti stavkarjem. Iz njih bojevitosti se je dalo jasno sklepati, da bi se kaj malo pomislili za udar. Na stotine in stotine drugih ljudi se je istočasno nabralo po cestah, ki so z glasnimi vzkliki pozdravljali pikete in stavkarje, hoteč s tem pokazati, da je javnost na strani stavkarjev in da obsoja vsako morebitno nasilje proti delavstvu. Malo pa je verjetno, da bi se kaj takega poizkušalo, kajti šerif se je izrazil, da bi potreboval najmanj 600 dobro oboroženih mož za tako delo.

Med tem pa je to industrijsko mesto Detroit takorekoč en sam prekipeljavajoči lonec; na vseh koncih in krajih vre in javno se že govori o splošni stavki, ki bi zajela ves obrat v mestu. Med tem, ko se je stavka v štirih velikih hotelih napol poravnala v torek zvečer, se pa pripravljala za njo uslužbenstvo v vseh mogočih drugih podjetjih. Gubernier Murphy si prizadeva, da odvrne na kak način ta nevarni val in je v ta namen ustanovil posebno komisijo, ki naj bi se bavila z reševanjem delavskih sporov in z njih preprečenjem, toda s to komisijo že v začetku nima posebnih uspehov. Delavski voditelji se z njo ne strinjajo, češ, da v njej ni dovolj delavskih zastopnikov, namreč samo štirje med 20 člani komisije. Poleg teh bi sedeli v komisiji zastopniki kapitala, cerkve, univerze in javnosti; za načelnika je bil imenovan Father F. Siedenburg, jezuit, dekan na univerzi in bivši profesor na Loyola univerzi v Chicagu.

Predsednik avtomobilске unije, Homer Martin, je poleg tega, da je odklonil sedež v omenjeni komisiji v posebni brzojavki, poslani gubernierju, tudi dejal: "Za problem sedanega vala sedežih stavk ne more biti nobene rešitve, dokler delodajalci odklanjajo, da bi izvršili svoje obveznosti na-

HITLER OGROŽEN?

Ugiba se, kaj je Goering menil s svojimi besedami.

Berlin Nemčija. — Iz govora, ki ga je imel zadnji torek zračni minister Goering, se da sklepati, da je nazijska vlada morala priti na sled kakih zarot proti Hitlerju. Del njegovega govora se je glasil: "Naj vedo tisti, ki mislijo, da bo mogoče zlomiti Nemčijo z umorom ali zahrbtnim poizkusom napada, da žareča ljubezen naroda tvori varno steno okrog Führerja in njegovih mož. Gorje tistemu, ki bi se drznil igrati s tem ognjem." Morebiti pa je bilo to tudi le fraze, da z njimi podžge navdušenje Nemcev za voditelja.

SEDEČA STAVKA MU POMAGALA

Chicago, Ill. — S sedenjem se danes vse doseže. Tako si je tudi 50 letni Benj. Paliferro priboril, kar je zahteval, ko je pretekli torek spjel svoje pohištvo pred relifno postajo na 1750 No. Lincoln st., ter se vsedel tamkaj nanj. Vržen je bil iz stanovanja in zahteval je, da mu relifna administracija plača najemnino za novo stanovanje. Po šesturnem sedenju mu je bilo obljubljeno, da se mu bo ugodilo.

KONČAL SEDENJE V AVTO- MOBILU

Joliet, Ill. — Frank Peterlin, električni kontraktor, o katerem je bilo zadnje dni poročano, da je započel svojevrsno sedečo stavko, je končno deloma zmagal in stavko končal. Predsedel je celih 180 ur v svojem avtomobilu, kateri je obličal v blatu na So. May st. Izrazil se je, da bo vzdržal v avtomobilu toliko časa, dokler cestni komisar ne odloči, da se ima ta ulica tlakovati. In komisar je v resnici podal tozadevno izjavo, na kar je Peterlin v torek opoldne končal svojo stavko in sosedje so mu pomagali, da je potegnil avto iz zamrzlega blata.

POMILOSTITEV ZA MOO- NEYA ODKLONJENA

Sacramento, Cal. — Zadeva Thomasa Mooneya se je že številokrat obravnavala v raznih sodiščih, toda apel za njegovo pomilostitev je bil doslej še vedno zavrnjen. Končno je prišla stvar ta teden tudi pred državno zakonodajo. Poslanska zbornica je odobrila resolucijo, da se jetnik izpusti na svobodo, toda senat je v torek odbil. Mooney sedi v ječi, obdolžen umora, ko je v letu 1916 ob neki proslavi eksplodiral bomba, ki je ubila 10 oseb, pram človeški družbi, in se oklepajo zastarelih metod pri ravnanju s svojimi delavci."

RABUKE V FRANCIJI

Pet ubitih, na stotine ranjenih v spopadu.

Pariz, Francija. — Francija je imela zopet svoj krvavi dan, katerega je plačalo z življenjem pet oseb, par sto ljudi pa si zdravi rane v bolnicah in v privatni oskrbi. Do ljutega spopada je prišlo v torek zvečer, in sicer med radikalcami člani bivše fašistične organizacije Ognjenega križa. Ta organizacija je bila sicer uradno razpuščena, toda posluje pod novim imenom in je v torek nameravala imeti svoj shod v predmestju Clichy. Okrog lokala pa se je zbralo več tisoč radikalcev in neizbegljiv spopad je sledil. Nastopila je policija in strelji so pričeli padati. Med ranjenimi je tudi A. Blumel, načelnik tajništva Blumovega kabineta.

SMRT ZNANEGA ANGLE- ŠKEGA DRŽAVNIKA

London, Anglija. — Srčna kap je v torek zvečer končala življenje 73 letnemu Austen Chamberlainu, ki je bil znana osebnost v angleškem političnem življenju skozi 45 let. Bil je svoj čas zunanji minister in eden najbolj vplivnih voditeljev konservativne stranke. Na raznih važnih vladnih mestih se je udeleževal od 1892 naprej. V letu 1925 mu je bila tudi podeljena Noblova nagrada.

STATISTIKA O RAZPORO- KAH

Chicago, Ill. — Sociološki department Northwestern univerze je zadnje dni podal statistiko o razprtih zakonih v tukajšnjem mestu v letu 1935. Ugotovilo se je pri tem, da je število razporok v tem letu znatno naraslo, kar je v ostrem nasprotju z izkazom iz leta depresije 1932, ko so bile razporoke veliko manj številne. Kakor se torej vidi, denar ne prinese družinske sreče. V letu prosperitete, v 1929 je

LETALIŠČE SE POVEČA

Chicago, Ill. — Po dolgih pogajanjih se je končno dosegl sporazum med tukajšnjim mestom in žel. družbo C.W.I., da se odstrani železniška proga na 59. cesti, s čimer se bo lahko znatno povečalo tukajšnje mestno letališče. Stroške za premostitev proge pa bo moralo trpeti mesto in bo stalo to okrog pol milijona dolarjev.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Bivši angleški kralj Edvard ne bo prejel od države nobene pokojnine in bo torej glede svojih dohodkov odvisen edino od svoje kraljevske družine. V tozadnem proračunu, predloženem v torek, se je njegovo ime popolnoma prezrlo.

Šangaj, Kitajska. — Japonske vojaške oblasti so vložile pri kitajski vladi zahtevo, da njeni obmejni organi ne smejo ovirati japonskih tiho-tapev s Koreje, katere imenujejo "izredne trge", ter tudi zahtevajo opravičilo, za nedavni napad na tiho-tapece.

Madrid, Španija. — Nad fronto, severovzhodno od Madrida, se je v torek razvil srdit dvoboj med vladnimi in nacionalističnimi aeroplani. Napad je izvršilo 50 vladnih aeroplanov, pri čemer je bilo izstreljenih pet nacionalističnih in en vladni aeroplan.

Oglaš v "Amer. Slovincu" imajo vsikdar uspeh!

bilo število razporok 8914, v 1932 je število padlo na 5209, na kar se je v 1935 zopet dvignilo na 7223. Iz izkaza se tudi razvidi, da čim več je otrok v družini, tem manj je razporok; pretežna večina razporočencev prihaja namreč iz slojev bogatašev s malim številom otrok, ali pa sploh brez njih.

Vsem slovenskim Jožetom in Pepcam iskrene čestitke in voščila k njih veselemu godovanju.

ŽIGOSAJO SODIŠČE

Vrh. sodniki se ne znajo prilagoditi izpremenjenim razmeram. — Nepostavno si prisvajajo oblast.

Washington, D. C. — Iz dveh odličnih in vplivnih virov se je v sredo čulo žigosanje in obsojanje dosedanjega delovanja vrhovnih sodnikov. Prvi, ki je izrazil svojo nezadovoljnost z "deveterimi stari mi možmi," je bil Edw. S. Corwin, profesor na Princeton univerzi. Nastopil je kot priča pred senatskim zasliševalnim odborom in v svojih izjavah je izrazil mnenje, da so vrhovni sodniki v svojih idejah zastareli. Pozabili so na to, da je bila ustava spisana za daljšo bodočnost, in ne znajo razlagati tega širokogrudnega dokumenta v duhu izpremenjenih razmer in časov.

Drugi napad pa je prišel od sedemdesetih profesorjev na pravni fakulteti čičaške univerze, kateri so poslali predsedniku Rooseveltu pismo in v njem brezpogojno odobrili njegov načrt. Obenem so obdolžili vrhovno sodišče, da si je nepostavno prisvojilo oblast nad kongresom in nad predsednikom. Ta nezdružna situacija je dosegla svoj višek v zadnjih štirih letih, ko so se uničevali zakoni drug za drugim, in skrajni čas je, da se temu napravi konec, so povdarili profesorji.

DEKLE STRELJALA NA UČITELJICO

Muskogee, Okla. — 16 letna učenka na tukajšnji višji šoli, Ramona Porter, se je razjezila na svojo učiteljico, Charlotte Kennedy, zaradi slabih redov in se skušala na skrajni način maščevati nad njo. Poklicala jo je iz šolske sobe na hodnik, na kar je potegnila mali samokres ter oddala za učiteljico, ki je zbežala po hodniku, več strelav, kateri pa niso zadeli; dekle je nato pobegnila.

Iz Jugoslavije

Podivjani pes je bil, ki je moril revnim zagorskim prebivalcem razno drobnico in ne pa hudoben človek, kot so ljudje sumili. — Kuharice odkrile saharin v jajcih. — Smrtna kosa in drugo iz domovine.

Krivic so izsledili

Zagorje, 26. febr. — Te dni zjutraj je žena rudarja Leopolda Simončiča hotela pomolzi kozo. Ko je prišla do hlevčka, je opazila, da je nekak žival obgrizla vrata in odlomila nekaj desk. V slutnji da nekaj ne bo prav, je odprla hlevček, in je res našla kozo ubito, a zadržal v hlevček izdolbeno luknjo. Žena je obupana sklicala sosedo in takoj obvestila o dogodku orožnike, ki so po znakih dognali, da je skozi luknjo zlezal v hlevček pes.

Poklicani živinozdravnik dr. Franc Rutar je dognal, da je pes kozi pregriznil vrat in polizal vso kri, kolikor je je izteklo. Kaže torej, da je podivjan pes v zadnjem času davil koze in ovce v našem okolišju, a ne kakšen abnormalen zločinec, kakor so domnevali. Kakor vse prejšnje živali je tudi to kozo obgrizel po nogah.

Minili teden ponoči je najbrž prav ta pes obgrizel in namolil nekaj desk na Rančigajevem hlevu v Toplicah. V Simončičev hlevček pa je zdaj izdolbel luknjo, da je prišel noter in usmrtil žival, ki je dajala siromašni osemčlanski družini mleko. Simončič je takrat, ko so iskali po Zagorju zločinskega vampirja, kozo oddal na Jesenovo nekemu kmetu, ker se je bal zanj. Pred dnevi jo je spet prignal domov, da je zdaj postala žrtev podivjanega psa.

Premeteni tihotapci

Ljubljana, 23. febr. — Originalen način tihotapstva so si izmislili na Notranjskem. Seveda je tudi ta originalnost trajala le tako dolgo, dokler je obmejni stražniki niso odkrili. Brihtne notranjske kmetice so naenkrat začele nositi iz Jugoslavije v Italijo jajca. In to čisto po rednih poteh mimo obmejnih organov, kjer so jajca v redu prijavile in plačale tudi odgovarjajočo carino. Nekaj časa je ta jajčni transport v redu uspeval. Lepega dne pa so italijanski obmejni organi našli na skupino žensk, ki so hotele jajca pretihotapiti, ne da bi plačale zanj carino. Jajca so zaplenili ter jih deloma hoteli sami uporabiti, deloma pa so jih po navodilih razdelili med razne dobrodelne ustanove v obmejnem kraju. Kako pa je kuharica v obmejni fašistovski stražnici bila iznenadena, ko je iz jajca mesto rumenjaka in beljaka začel leteti saharin. Miličniki so seveda takoj ugotovili, da so notranjske kmetice nosile v jajcih v Italijo saharin. Še istega dne so zaplenili veliko množino jajc in napravili so plen, kakor menda že dolgo. Skoraj v vsakem drugem

jajcu je bil saharin; ubogih Notranjk pa tedaj dolgo ni bilo nazaj iz Italije.

Huda nesreča

Ko je 53 letna kočarjeva žena Marija Dračeva iz Bukovja pri Slivnici nekega jutra zjemala vodo iz vodnjaka, se je vreteno za dviganje vode predčasno sprožilo, zgrabilo Dračevo za levo roko in ji jo odtrgalo. Peljali so jo v celjsko bolnico.

Smrtna kosa

Na Jesenicah je umrl Janko Galovič, uradnik državnih železnic. — V Bohinjski Bistrici je umrl Jože Kikelj, posestnik in krojaški mojster. — V Ljubljani je umrla Helena Blatnik, žena železniškega uslužbenca. — V Zgornji Zadobrovi je umrl Janez Zajc, bivši posestnik in dolgoletni ključar podružnice sv. Tomaža. — V Trzinu je umrla Gabrijela Zupančič, učiteljica.

Izgnani

Iz Maribora poročajo, da so avstrijske oblasti predale jugoslovanskim oblastem ob meji pet možkih in eno žensko, katere so izgnali iz Avstrije, kjer so ti ljudje živeli preko petnajst let. Mariborska policija je potem te izgnance odpremila v domovinske občine.

Nesreča

Na državni cesti Cerknica-Rakek se je prevrnil avtomobil in pri tem je dobil večje poškodbe notar Peter Maležič iz Cerknice. Nesreče je bila kriva spolzka cesta na nekem precej ostrem ovinku.

Na madridski fronti je padel

Iz Maribora poročajo, da je prišlo tja sporočilo iz Španije, da je padel na madridski fronti zadet od ročne granate g. Žunkovič, ki je svoj čas študiral na mariborski gimnaziji. Sporočilo je dobil njegov brat dr. Oresta Žunkovič.

Obsojen

Pred novomeškim kazenskim senatom se je pred kratkim zagovarjal Andrej Godec z Breganskega sela ker je v prepiru naskočil brata Antona s sekuro in mu zadal z njo smrtnonevarno rano, da je Anton podlegel v bolnišnici. Obsojen je bil na poldrugo leto strogega zapora.

Napaden

Ko se je 22 letni posestnikov sin Avgust Šamperl vračal z neke gostije na svoj dom v Žiče, je iz zasede navalil nanj posestnik F. Šumandl in ga s toliko silo udaril s kolom po glavi, da je Šamperl obležal z razbito lobanjo in na mestu izdihnil.

Sedeči stavkarji v tovarni avtomobilske Hudson družbe v Detroitu si z gebo in petjem priganjajo dolga. Stavka pri tej družbi je izbruhnila istočasno s stavko v Chryslerjevih tovarnah.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Hugo:

Meje našega razuma

Pod tem naslovom je Mr. Molek v "Prosveti" zopet nagačil nek članek s pavovim perjem. Prvotni vir zanj je navedel. To je tirolski učenec Kantove šole Dr. Karl Krismayr. Drugotnega vira, iz katerega je snov povzel, ne navaja. Ker so njegova izvajanja za priproste ljudi "preučena", dvomim, če je kdo ta članek v celoti prebral, še manj da bi ga bil razumel. Jaz bi radi tega nanj sploh ne odgovarjal, če bi njegov zaključek ne bil vsem umljiv in za mnoge tudi zapeljiv. In prav to je pisatelj z njim nameraval. Zato ga hočem malo prevejati.

Za kaj gre? Dr. Krismayr dokazuje na podlagi Kantove "Kritike čistega razuma", da če mi govorimo o neskončnem, večnem, Bogu, kar vse je izven mej spoznavnosti človeškega razuma, zidamo gradove v oblake in v prazno streljamo. Ideje neskončnosti, večnosti in božanstvenosti so zgolj umska bitja, katerim nič stvarno bivaajočega ne odgovarja. Zato bi bil po njem že čas, da bi se za takimi izrodki človeškega duha ter z njimi združenimi upi in strahovi ne ozirali več. Kajti taka blažila in strašila razvoj tostranskega, edino resničnega življenja samo ovirajo.

Za take, ki uganko življenja s trebuhom rešujejo, kot naš Molek, je ta nauk kajpada hladeč "flašter". Njim neskončni Bog in neskončna večnost, oh in še tako različna, nikakor ne gre v račune. Zato bi ju na vsak način radi poslali med "tatermane" v koruzo, ki se jih samo neumni krokerji in drugi podobni tatiči boje. Z drugimi besedami to je beg pred Bogom in večnostjo. Pred Bogom in večnostjo se pač lahko beži, a ubežati se jima ne more. To je beg noja preko puščave, ki v slučaju življenske nevarnosti glavo v pesek vtakne in "misl", da je varen. Pa pogledjmo, kako bi mu radi po "učeni" poti ubežali in še drugim dopovedali, da je on prazen up in strah.

Emanuel Kant, kot rečeno, jim je to pot pokazal. In on, orel med modroslovci, je moral vedeti, da je varna. Ajdi torej za njim! Po njem so ideje: neskončnosti, večnosti, Boga izven meja človeške spoznavnosti. "Čisti" človeški razum" o katerem on govori in preiskuje njegove zmožnosti, z vsem svojim spoznavnim aparatom imenovanih idej ne more dojeti, oz. ne more dokazati, da jim kaj stvarno resničnega odgovarja. Kajti vse človekovo spoznanje poteka iz dveh virov: iz čutnih zaznav in iz umskega razglabljanja. Toda ne iz enega, ne iz drugega teh virov človek ne more dojeti neskončnega, večnega, Boga. Po čutnih zaznavah že radi tega ne, ker nimajo nič čutnega na sebi. Pa tudi po umskem razglabljanju ne. Kajti vse umsko razglabljanje se vrši na podlagi takozvanih kategorij, ki so v umu ter na podlagi sintetičnih sodb a priori, ki slone na kategorijah. A um potom kategorij ne ustvarja, le ureja izkustvene zaznave. Imenovane ideje so pa izven tega okvirja in zato nedojmljive.

Kant sicer pozna tudi kategorijo vzročnosti in z njo načelo nezgodnosti. A mu priznava samo imanentno, notranjo, ne pa transitorno, prehodno vrednost. To se pravi, potem načela vzročnosti more um miselno oblikovati samo čutne podatke izkustva, se tedaj gibati le v mejah izkustva. Če bi prestopil te meje bi zagrešil sofizem, samoprevaro ali tudi prevaro drugih. In kakor že ponovno rečeno so ideje: neskončnosti, večnosti in božanstvenosti izven mej izkustva. Sklepati na stvarno bivanje kaj takega, kar je v njih izraženo, bi se tedaj reklo samega sebe in druge varati z nečem, kar nima nikake stvarne podlage, ni realno bivaajoče.

A Kant je bil pri svojem mirjenju mej "čistega" razuma" toliko dosleden, da je človeškemu razumu samo odrekel zmožnost se po poti vzročnosti povspeti do spoznanja in stvarnega bivanja neskončnega, večnega, Boga. Ni pa absolutno trdil, da tem idejam ničesar stvarnega ne odgovarja. Z drugimi besedami s stališča "čistega" razuma" je bil glede tega agnostik, ne pozitiven ateist. S stališča "praktičnega razuma" je Boga in neumrjočnost duše celo pozitivno priznal. O pravosti, je dejal, ki obstoji v dobri volji in se javlja po "kategoričnem imperativu" ni moč govoriti brez treh temeljnih resnic, ki so nujen postulat "praktičnega razuma" čeprav "čisti" razum" o njih nič

ne ve. Te so: svoboda volje, neumrjočnost duše in bivanje božje.

Toda mnogi njegovi oboževalci so šli preko njega in njegovega nauka. Ne samo, da so človeškemu razumu odrekli možnost se potom transcendentnega načela vzročnosti povspeti do stvarnostnega bivanja imenovanih resnic, ampak so kratkoma trdili, da kaj takega sploh ne biva izven človeškega razuma. Z ozirom na idejo Boga so postali ateisti, ne agnostiki, kot je bil Kant. To z zgolj umskega stališča. O postulat Boga s stališča praktičnega razuma pa sploh niso hoteli ničesar vedeti. Tak Kantov učenec je menda tudi Mr. Molekova avtoriteta Dr. Krismayr in z njim Mr. Molek sam, kateremu je Kant seveda "Indija Koromandija".

A tudi to ni res, kot uči Kant, da bi človeškemu razumu z vsem njegovim spoznavnim aparatom ne bilo mogoče prodreti do stvarnosti idej neskončnega, večnega, Boga. To je celo po raznih potih mogoče. Vzemimo samo pot vzročnosti, katero je on izrecno odklonil, da bi sigurno vodila do zaželjenega cilja. Zmotno je, temeljno zmotno, če je on veljavnost vzročnega načela vtisnil samo v svet izkustva in v meje izkustva. Načelo vzročnosti je načelo bitja, sklepa tedaj iz bitja na bitje, brez ozira na to, ali je v čutnem, ali v nadčutnem svetu. Če gotovim pojavom ni najti zadnjega vzroka v čutnem svetu, ga je treba iskati v nadčutnem svetu. Sicer bi morali priznati učinek brez vzroka, kar je proti zdravni pameti.

Izvirni greh Kantov glede spoznanja takih resnic je bil, da se je preveč zagrizel v svoje zmotno prepričanje, da ima načelo vzročnosti samo imanentno, notranjo, ne tudi tranzitorno, prehodno vrednost. Iz te temeljne zmote so izvirale vse druge. Pa bi bil čisto lahko uvidel, da mora biti v zmoti. Saj vendar govori o mejah človeškega razuma in jih riše. Tu naj bi bil začel, pri tem izkustvu. Vse kar je omejeno, zahteva omejitelja. In če je omejitelj zopet omejen, zahteva novega omejitelja. V neskončno pa to ne more iti. Enkrat je treba nujno priti do omejitelja, ki sam ni omejen, ampak vsestransko neomejen, po kakršnikoli meri. In to je neskončni Bog.

A je vendar še en pomislek proti takemu sklepanju. Še bi kdo lahko dejal: Kako naj s končnim umom, kot je človeški in s končnimi pojmi kot so vsi človeški, dojemem neskončno. Čeprav bi mogli dokazati, da biva nad vsem prigradnim in končnim nujno neskončno bitje, Bog, bi bil on nam prigradnim končnim bitjem kljub temu velik neznanec, o katerem bi komaj kaj vedeli kak je. Je nekaj resnice v tem pomisleku, ki je pa ni odkril šele kak Spencer, ampak že davno pred njim sv. Tomaž Akvinski. On pravi, da nobena naša ideja ne more predstavljati Boga, kakršen je, ker je vsaka naša ideja tudi predstava končna, božja bitnost pa je nekaj neskončnega. A to le dokazuje, da naše spoznanje Boga ne more biti naravnostno, neposredno in svojsko, zajeto naravnost iz njega samega. Kajti vse naše spoznanje ima svoje izhodišče v čutnem, Bog pa ni čutno bitje. Ne dokazuje pa, da mi o Bogu ne moremo prav nič vedeti kak je.

(Konec prih.)

V JOLIETU VEDNO KAJ NOVEGA

Joliet, Ill.

Naj mi bo dovoljeno sporočiti citateljem Amerikanskega Slovenca, kako se kaj giblje v Jolietu. No, tako le je. Nekateri se gibljejo še precej hitro, drugi pa bolj počasi in dosti nas je takih, ki se ne moremo več hitro gibati. Nekateri zavoljo starosti, drugi so pa kaj pohabljeni, da niso več sposobni za delo. — Rojak John Prus, z North Hickory St., ki si je že pred tremi leti noge zlomil v stezno, ko je bil na strehi, pa zdaj po berglah

hodi. Zdrav za jesti in piti, za delo pa ni več. — Drugi skoro tak je Math Judnič, ki si je tudi potrl nogo in bo temu že skoraj eno leto in sicer ga je nesreča dohitela v Pioneer Brewery. Najbrže da tudi on ne bo več sposoben za delo, dasi je drugače mož še čvrste postavbe. Najhuje je pa to, ko enkrat poteče družvena podpora, pa ni več pomoči od nikoder. Pa to je samo par slučajev, ker jaz vseh ne poznam. — Frank Mlakar z North Hickory St., se je na delu pretegnil in se nahaja v bolnišnici sv. Jožefa, kjer se

je moral podvreči operaciji. Upamo, da jo bo srečno prestopil in se kmalu povrnil k svoji družini. — John Zaletel z N. Center Streeta je bil ubit od kare, ko je šel z vrta, zvečer, kjer je nameraval že salato sejati. Je bil vdovec in zapušča 4 ali pet nepreskrbljenih otrok.

Poleg tu navedenih imamo pa še stranko takih delavcev, ki so še najbolj pri moči, pa morajo gledati kod vrane letajo. Takih je pa še tudi veliko, ki so delali po takih šapah, kjer so kompanije pobrale šile in kopita, pa šle v druge države. Tako je napravila Match factory, Chemical factory in Overalls factory. Delavci so pa ostali kakor piščeta, ki jim kragulj koklo odnese. Starih nad 45 let nihče več ne mara. Mož je pri teh letih še pri najbolj moči in ako ima sinove ti naj gredo do 18 leta v šolo, ko pa šolo dovrši se pa poroči. Oče in mati, vidva pa pojdi na trkati na reliefno pisarno, da vam dajo kaj za podzobe.

Sedaj bodo volitve za mestne odbornike. Taki ljudje, ki kandidirajo navadno veliko obljubljajo. Ko so pa enkrat izvoljeni, potem te več ne poznajo. Če ti pa da delo, si ga moraš kupiti. — Menda bo najbolj, da s temi jeremijadami sklenem. Dovolj jih je, da vidimo iz tega, da bi se dalo v naši naselbini še več naravnostno dobiti, če bi taki delavci imeli delo, ki so takorekoč na cesti vrženi in vsega pomilovanja vredni, pomagati si pa sami ne morejo. — Imamo dobrega mestnega župana, ki skrbi in pomaga kar je v njegovi moči, toda tudi on ne more vsemu kaj.

Sedaj pa pogledjmo še kako se dela. — Dratovna, (Wire Mill,) ta dela še dobro. Za osem ur dela plačajo \$5.00. Rubber Co. tudi še dobro dela in enako opekarna (Brick Yard.) Hagie Boiler Shop, Elgin Car Shop in kmalu tudi Carnegie Steel mill, bo zagotovljeno za par sto delavcev. Dela se pa večina tako, da bodo stroji imeli glavno besedo, delavec bo pa gledal in občudoval to modernizacijo, ki je prišla zadnje čase na svet. — Tako je dandanes menda povsod, ne samo pri nas.

H koncu mojega dopisa voščim vsem v uredništvu in vsem naročnikom Amerikanskega Slovenca in Ave Maria vesele velikonočne praznike. — Vsak naj po svoji moči pomaga širiti ta dva lista.

Marko Bluth

NEKAJ IZ NEWBURGA

Cleveland-Newburg, O.

Tukaj vam g. urednik pošiljam nekaj denarja za naročnike Amerikanskega Slovenca in sicer za štiri nove in štiri stare naročnine ter poklanjam vse glasove našemu č. kandidatu g. kanoniku J. J. Omanu. Vesela bi bila, če bi naš kandidat bil pri zaključku kampanje na vrhu kampanjske liste, toda doli na St. Clairju str-

šansko poka in že tudi k nam so pomerili, pa z zelo majhnimi zmagami, nazadnje so se morali celo umakniti.

Tukaj v naši fari je list Amerikanski Slovenec precej razširjen. Ako izvažemo, da je skoro v vsaki hiši lokalni dnevnik "Ameriška Domovina;" seveda v več krajih pravijo da ne zmorejo vzdrževati dveh dnevnikov. Jaz bi pa rekla, da kar izdamo za katoliški tisk, ni nikdar stran vržen denar, ker ravno katoliški tisk nam ohranja najdražji zaklad, sv. vero. — Naj omenim, da tam, kjer so naročeni na list, že kar težko čakajo vsakdanje pošte, ki jim prinese list in kako ga potem z veseljem prebirajo od stavka do stavka. Res, kako postane človek siten, po domače povedano, če ga kdo "badra" ko čita list. In če bere kaj lepega, koliko je to koristno za dušo in telo. To pa dobimo ravno v katoliških listih. Vsega, kar katoliški listi dobrega napravijo, se ne da popisati. Zapiše se pa lahko, da je vse to dobro vse premalo upoštevano. Nobena slovenska katoliška hiša bi ne smela biti brez katoliškega lista, saj ravno katoliški list stoji na braniku za naše najdražje svetinje, za sv. vero. Katoliški listi so naši najboljši misijonarji. Zato bi ne smeli nikdar omeniti, da nas kdo nadleguje za naročnino, ampak z veseljem bi morali naročati katoliške liste. Proč pa z brezverskimi listi, ki blatijo naše duhovnike in napadajo našo sv. vero ter smešijo sv. zakramente in vse kar je nam najdražje. Zato pa podpirajmo z vsemi močmi vse naše boritelje in zagovornike naših resnic. Dajmo jim priliko vsakej potrebi. Ne držimo križem rok. Vzemimo tudi lopate in pomagajmo izčistiti, kar se še da izčistiti, ker po toči, tako pravijo, je zvonjenje zaman.

Sedaj pa voščim našima metropolskima kandidatom vse najboljše. Zmage nisem nevoščiljiva tudi č. g. Jagru ne, samo da letos zmaga naša metropola, naš slovenski Cleveland. Saj oba naša kandidata zaslužita priznanje od nas vseh, zato Bog živi naše vrle agitatorje in agitatore za Amerikanski Slovenec, listu pa mnogo novih naročnikov v tej kampanji.

Ančka

KAJ NOVEGA MED MINNESOTSKIMI SLOVENCMI

Ely, Minn.

V naši župniji sv. Antona Padovanskega smo imeli tri dnevni sv. misijon, katerega je vodil č. g. misijonar Vital Vođušek. — Vse priznanje in zahvalo smo dolžni preč. ljubljanskemu knezoškofu dr. Gregoriju Rožmanu, kajti boljšega delavca v vinogradu Gospodovem nam res ni mogel poslati, kot ga nam je. V treh dnevih sv. misijona nam je g. misijonar povedal veliko lepega in njegove govore si bo-

Zbira M. B.

Neki kmet si je zavaroval svojo hišo za 8000 dolarjev, za 2000 din, več kot ga je pa stala, ko jo je postavil. Nekaj let pozneje mu je pa hiša zgorela do tal in kmet je zahteval polno zavarovalnino. Družba se je zoper ustavljala temu, češ, da hiša ga je koštala le 6000 d. in ni bila vredna 8000 d. Kmet je kaj robato izrazil svojo nevoljo. Zavarovalna družba pa mu je pojasnjevala, da ona mu lahko postavi večjo in boljšo hišo za 6000 din. kot pa ona ki mu je pogorela. Kmet je bil navsezadnje primoran se pogoditi za 6000 din. Nekaj tednov pozneje pa pride k kmetu agent iste zavarovalne družbe, in ga je začel nagovarjati, naj bi se zdaj sam sebe ali pa ženo zavaroval za par tisoč din. Rekel mu je agent: Če vi vašo ženo zavarujete za 2000 d. in če vam ona umrje, imeli boste kaj dobro tolažbo vašemu žalostnemu srcu. — Da bi te strela ti goljufiva! je vzkliknil kmet. Če bi jaz mojo ženo zavaroval in bi mi umrla in bi jaz k vam prišel po 2000 din, ali bi jaz dobil ta denar. Ne, ga ne bi — vsaj vsega ne. Tam bi mi povedali — tvoja žena ni bila toliko vredna. — Bila je le kakih 600 din, vredna, in če pa nisi zadovoljen s 600 din, ti pa bodemo mi večjo in boljšo ženo dobili. Ej, ne boste me ne, jaz že vem kakšne vrste tiči ste.

Slovenski farmar v Ameriki je imel za prodati dva prašiča, enega velikega in enega malega. Naključje pa je naneslo, da ta manjši prašič je bil starejši od ta večjega. To je hotel farmar angleškemu kupcu pojasniti. The little pig is the piggest. — Njegova žena je slutila v tem nejasno pojasnilo, reče: You will excuse him, he no speak good English like me, — he no means the little pig is the piggest, but the youngest pig is the oldest.

Neki nemški pisatelj piše nekje, da v Ameriki mora biti zelo malo roparjev, ker so vedno nagrade razpisane za ujetje istih.

mo zapomnili za vedno. — V zadnjem govoru nam je omenil, kako njegove srce bije za slovenski narod in da tudi naša srca bi ne smela nikdar zatajiti tega, da smo tudi mi izseljenci sinovi in hčere slovenske matere. — Dar za Baragovo semenišče je bil blizu \$300.00. Priznati moram, da ima zadnja huda depresija še vedno svoje posledice v naši okolici in bo vzelo še precej časa, predno se družinski "budget" izravna. — S pozdravom.

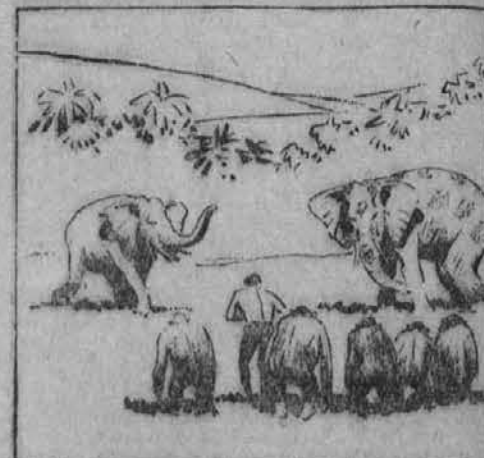
J. J. Peshel

"TARZANOVA DVOJNIKA"

(79)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je Tarzanov prijatelj slon Tantor hitel da čimprej pride do divjega "Gudala", se je ta z vso močjo pognal proti opicam, pri katerih je bil Tarzan, katerega je Gudah Strašni spoznal kot svojega največjega in najnevarnejšega sovražnika, ki se je znal bojevati in uničiti bolj kot katera izmed opic.

Tarzan je spoznal slonovo namero, zato se je hotel naglo umakniti. Toda, neumne in v boju neizkušane opice so tako nerodno stale okoli Tarzana in se so videle nevarnost tako nerodno umakniti, da je bilo Tarzanu nemogoče se umakniti. Gudah je stegnil rilec, pograbil Tarzana, da ga vrže ob tla.

...Daleč stran v ljudožerskem naselju u rodu Gala Gala je tudi smrt vihtela svojo koso nad Tarzanovino dvojniko Dickom in Docom. — Drugič je Intamo dvignil težak vojni bat da Docu razbije glavo. V trenutku ko je imel zamahnuti, je kot panter naglo nekaj skočilo Intamu na prsi in ga vrglo na tla.

Dvakrat se je dvignila močna desnica in zopet padla; dvakrat se je zvisetilo kolo jeklo v siju ne preveč oddaljenega ognja. Ukundo je vstal s prsi na tleh ležečega Intamo je obelžal mirno. — "Joj, to je šlo naglo," reče Doc. "Da", pripomni Dick, "toda pomisli kaj še bo. Pravzaprav smo sedaj šele pričeli."

Po prvi odločilni bitki

Šent Lovrenc v Clevelandu na prvem mestu. — Za njim je takoj Šent Vid na St. Clair v Clevelandu, potem je zapad in drugi. — Vsi glavni zmagovalci so tako blizu skupaj, da je preurano in nevarno prerokovati kdo bo zmagal ob koncu.

Hudo so se sprijeli za zaključek prve polovice letošnje kampanje "Am. Slovenca". Hude bombe so frčale od vseh krajev in v tem boju je za enkrat zmagal Rt. Rev. John Oman, kanonik in slovenski župnik pri sv. Lovrencu v Newburgu v Clevelandu. Toda Šentvidčanje so tik za njim. Le za par tisoč glasov sta narazen v Rev. M. Jagrom, katerega hrabro in navdušeno kandidirajo vli Šentvidčani in Collinwoodčani. Ampak tudi naši Wiskončani niso kar tako. Njihov kandidat Rev. Ruda Potočnik je v tem zadnjem poročilu dobil izmed vseh najvišje število glasov, to je samo v tem zadnjem poročilu, kar kaže, da tudi ti ne bodo držali rok križem, ampak, da se bodo postavili Ohajčanom po robu in jim znajo za likof še tako zagosti, da jih bodo pomnili vse žive dni. In zapad tudi grozi in se ne bo podal kar tako s svojim uglednim kandidatom Rev. Cirilom Zupanom, zlatomašnikom. Pa tudi vsi drugi imajo svoje načrte. Zato bo ta drugi del kampanje še veliko bolj zanimiv, kakor je bil prvi del kampanje do 15. marca. Zda se bo začel boj še le zares. Zda bomo šele videli kje in kdo ima več korajže. Povemo pa že naprej, zmagala bo tam, kjer bodo posvečali večjo pozornost novim naročnikom. Zato le vsepovsod takoj na delo! Ne zamudite nobenega dneva, ampak ob vsaki priliki agitirajte in pridobivajte nove naročnike in zmagala bo vaša.

Poglejmo, kako so se borili te zadnje dni.

REV. MATIJA JAGER, Cleveland, Ohio je dobil te dni od: Jos. Sušteršica, Calumet, Mich. 1 novo naročnino 25,000 gl.; John Prisel, Cleveland, Ohio, 14 novih in 18 starih, kar da 556,250 gl.; Peter Perusek, Holton, Mich. 2500 gl.; Anna Chopp, Detroit, Mich. 5000 gl.; Frank Rihtarič, Iron Mountain, Mich. 7500 gl.; Mamie Perusek, Lorain, Ohio 5000 gl.; skupaj to pot ima 601,250 NADALJNIH GLASOV.

RT. REV. J. J. OMAN, Cleveland, Ohio, je dobil te dni od: Mrs. Frances Tomšič, Strabane, Pa. 2 nove in 3 stare, kar da 60,000 gl.; Rev. P. Benigen Snoj, Johnstown, Pa. 1 novo in 3 stare, kar da 37,500 gl.; Jacob Resnik, Cleveland, Ohio, 2 nove in 6 starih, kar da 100,000 gl.; Ludvik Perusek, Willard, Wis. 5000 gl.; Jos. Rakovec, Greenwood, Wis. 11,000 gl.; Naročniki iz Rock Springs, Wyo. 3 novi in 5 starih, kar da 260,000 gl.; Jos. J. Peshell, Ely, Minn. 15,000 gl.; Mamie Perusek, Lorain, Ohio 5000 gl.; Steve Potočnik, Detroit, Mich. 1 novo in 1 staro, kar da 52,500 gl.; Frances Vovko, Blaine, Ohio 5000 gl.; Louis Srebernak, Detroit, Mich. 11,000 gl.; Mrs. Anna Sheringer, Fontana, Calif. 5000 gl.; Anton Habich, New Sheffield, Pa. 5000 gl.; Frank Pancar, Vandling, Pa. 10,000 gl.; Frank Smole, Barberton, Ohio 7500 gl.; Joseph Sustersich, Calumet, Mich. 5000 gl.; Mrs. Ana Gliha, Cleveland, Ohio 4 nove in 4 stare naročnine, kar da 175,500 gl.; Mrs. Mary Usnick, Morgan, Pa. 3 nove in 15 starih, kar da 127,000 gl.; Anton Seštan, Cleveland, Ohio 2 nove in 1 staro, kar da 80,000 gl.; (Pri zadnjem poročilu je kandidat Rt. Rev. J. J. Oman vsled tiskovne pomote dobil 100,000 gl. premalo, kar je lahko opazil vsak, če je s seštel glasove, ki jih zadnjič dobil. Skupno število zadnjih dobljenih glasov bi se moralo glasiti 334,250 in ne 234,250, kakor se je po pomoti glasilo. To kar je dobil premalo zadnjič vključujemo zdaj in to s tem popravljamo). Tako ima to pot skupaj 1,077,000 NADALJNIH GLASOV.

REV. RUDA POTOČNIK, Sheboygan, Wis. je dobil te dni od: Lucije Gregorič, Milwaukee, Wis. 13 novih in 96 starih, kar da 940,900 gl.; Marie Prislund, Sheboygan, Wis. 17,500 gl.; John U-dovitch, Sheboygan, Wis. 5 starih, kar da 23,500 gl.; Geo. Kodrich, Deshtigo, Wis. 5000 gl.; Geo. Pavlesic, Ambridge, Pa. 10,000 gl.; Johana Mohar, Sheboygan, Wis. 3 nove in 4 stare, kar da 92,500 gl.; skupaj to pot dobi 1,088,900 NADALJNIH GLASOV.

REV. CIRIL ZUPAN, Pueblo, Colo. je dobil te dni od: Geo. Pavlakovich, Denver, Colo. 25,000 gl.; Ivana Bambich, Fredonia, Kans. 5000 gl.; F. Petrick, Union, N. J. 2000 gl.; Mary Kotze, Walkerville, Mont. 10,000 gl.; Terezija Centa, Pueblo, Colo. 4 nove, kar da 125,000 gl.; Josephine Meglen, Pueblo, Colo. 7 novih in 27 starih, kar da 324,800 gl.; Michael Kapsch, Colo. Springs, Colo. 1 novo, kar da 50,000 gl.; John Otrin, Ely, Minn. 5000 gl.; Frank Pavlinac, Caddillac, Mich. 2500 gl.; Mary Dekleva, Murray, Utah 4500 gl.; Agnes Russ, Leadville, Colo. 5000 gl.; Jakob Cukjati, Arma, Kans. 5000 gl.; skupaj to pot dobi 536,800 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill. je dobil te dni: Sam je nabral 3 nove in 29 starih, kar da 304,000 gl.; Jacob Tursich, Chicago, Ill. 5000 gl.; Charles Medic, Chicago, Ill. 3000 gl.; Iv. Hrovat, Ontario, Canada 6000 gl.; Antonija Oratch, Ashland, Wis. 5000 gl.; Anton Golenko, Chicago, Ill. 12,000 gl.; Mary Rott, Chicago, Ill. 3000 gl.; Joseph Sušteršich, Calumet, Mich. 20,000 gl.; Stefan Jenko, Bulger, Pa. 2500 gl.; Josephine Richter, Enum-claw, Wash. 1 novo in 1 staro, kar da 35,000 gl.; John Poljak, Argo, Ill. 12,500 gl.; Rose Bokal, Pullman, Ill. 21,000 gl.; skupaj to pot ima 429,000 NADALJNIH GLASOV.

REV. F. KAUSEK, Virginia, Minn. je dobil od: John Strah, Eveleth, Minn. 2000 gl.; Katarina Virant, Aurora, Minn. 2500 gl.; od Johane Kastelic in A. Nemgar, 3 nove, in 24 starih, kar da 180,000 gl.; skupaj to pot dobi 184,500 NADALJNIH GLASOV.

JOSEPH DRASLER, North Chicago, Ill. je dobil sam 9 starih, kar da 45,000 gl.; Jacob Drasler, Moon Run, Pa. 12,500 gl.; Andrew Košir, Waukegan, Ill. 25,000 gl.; skupaj to pot 82,500 NADALJNIH GLASOV.

MRS. AGNES MAHOVLICH, South Chicago, Ill. je dobila te dni sama 4 nove naročnine, kar da 120,000 NADALJNIH GLASOV.

REV. JOHN SHOLAR, Duluth, Minn. je dobil te dni od: Mrs. Mike Sephar, New Duluth, Minn. 2 nove in 4 stare, kar da 93,000 gl.; Mr. Frank Učar, Gilbert, Minn. 1 novo in 13 starih, kar da 43,750 gl.; Mr. Frank Laurich, Chisholm, Minn. 1 novo in 9 starih, kar da 52,500 gl.; Joe Zaie, Hibbing, Minn. 1 novo 1 staro,

Šest guvernerjev se je nedavno zbralo pri newyorškem guvernerju Lehmanu (spredaj v sredi), ki so razmotrivali o vladnem reliinemu delu. Poslali so predsedniku Rooseveltu apel, naj se obdrži WPA v sedanjem obsegu.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

RAVNATELJ, KI NE ZNA ČITATI

Pred kratkim je neka budimpeštanska tekstilna tvrdka doživela polom. Ko bi moral nje vodilni nameščenec Ferdinand Schuchner podpisati protokol o zaslišanju, ki ga je imel s policijo, se je izkazalo, da ne zna brati ne pisati. Policijski komisar kar ni hotel verjeti in ko je Schuchner svoje neznanje potrdil, ga je vprašal: "Kaj ste bili pri podjetju?" — "Ravnatelj." — "Kako je mogoče, da ne znate pisati?" — "Tega se pač nisem učil." — "Kolikšna je bila vaša plača?" — "1000 pengov na mesec." — "Kaj bi bilo iz vas, če bi znali tudi pisati?" — "Morda bi postal knjigovodja z mesečno plačo 200 pengov."

SREČNI KAVARNIŠKI DOBITNIKI

Glavni dobiček v zadnjem žrebanju francoske Narodne loterie je zadel neka kavarniška družba, ki šteje 150 oseb. Ti ljudje, ki zahajajo vsi v eno in isto kavarno v Lilleu, so za šalo kupili srečko, ki je zadel 3 milijone frankov. Zgodilo se je prvič v zgodovini loterie na Francoskem, da je zadel glavni dobiček kavarniška družba.

PLINSKA MASKA Z ZRAČNO CRPALKO

Hoiandski listi poročajo o izumu neke amsterdamske tvrdke za izdelovanje plinskih mask. Pri njenih novih maskah se dihalni zrak ne vdiha-va skozi filter z močjo pljuč,

kar da 32,500 gl.; skupaj to pot ima 221,750 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOHN RUSS, Joliet, Ill. je dobil te dni od: Anton Strudel, La Salle, Ill. 5000 gl.; Jos. L. Bahorich, Pittsburgh, Pa. 10,000 gl.; John Kramarich, Joliet, Ill. 11 novih in 29 starih, kar da 528,500 gl.; Anton Krašovec, Manistiquet, Mich. 2500 gl.; Mary Brinovec, La Salle, Ill. 2500 gl.; Marko Bluth, Joliet, Ill. 1 novo in 12 starih, kar da 67,300 gl.; skupaj to pot dobi 615,800 NADALJNIH GLASOV.

MRS. MARGARET POZNICH, Cleveland, Ohio, je dobila od: Mathiasa Klucčevšek, Johnstown, Pa. 1 novo in 1 staro, kar da 27,500 gl.; Johana Gačnik, Forest City, Pa. 5000 gl.; Marija Petelin, No. Braddock, Pa. 5000 gl.; Mary Ahlin, Petersburg, Ohio 5000 gl.; skupaj to pot ima 42,500 NADALJNIH GLASOV.

MA. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind. je dobil sam 13,750 NADALJNIH GLASOV.

Kandidatje se nahajajo v sledečih pozicijah:

RT. REV. JOHN J. OMAN, Cleveland, O.	2,675,630	glasov
REV. MATIJA JAGER, Cleveland, O.	2,662,500	"
REV. P. CIRIL ZUPAN, Pueblo, Colo.	1,908,250	"
REV. RUDE POTOČNIK, Sheboygan, Wis.	1,864,250	"
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill.	1,805,000	"
MR. JOHN RUSS, Joliet, Ill.	1,442,800	"
REV. F. KAUSEK, Virginia, Minn.	651,750	"
REV. JOHN SHOLAR, Duluth, Minn.	433,250	"
MRS. MARG. POZNICH, Cleveland, O.	391,000	"
MR. JOŽEF DRASLER, North Chicago, Ill.	364,200	"
MRS. AGNES MAHOVLICH, So. Chicago, Ill.	202,000	"
MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind.	175,000	"

temveč s pomočjo ročne črpalke. Te maske so posebno pravne za starejše osebe in otroke, ki so jim dosedanje maske pri dihanju delale pogostoma težave. Poskusi, ki so jih napravili v bolnišnici Rdečega križa v Haagu, so bili baže zelo uspešni.

VOJAK V FRAKU IN CILINDRU

Seville, Španija. — Miličniki, ki se bore na strani španske vlade, so vsled pomanjkanja uniform oblečeni v tako obleko, kakor jo pač najdejo. Zadnje dni pa je padel v roke kot ujetnik nacionalističnim četam neki miličnik s posebno svojevrstno "uniformo". Oblečen je bil, kakor bi bil namenjen na kako višjo družabno prireditev, namreč v frak, s cilindrom na glavi.

NOVA REKRUTACIJA ZA CCC

Washington, D. C. — Začetkom aprila se bo rekrutiralo za civilne konservacijske kore (CCC) okrog 100,000 novih fantov, s katerimi se bo domestilo 250,000 drugih, katerim poteče njih službena doba. Na ta način se bo ta armada znižala na 350,000 mož.

ZBORNİK MEDNARODNIH ZLOČINCEV

Vodstvo londonskega Scotland Yarde, angleške policijske centrale, je sklenilo v sporazumu s pariško, nemško, avstrijsko in ameriško policijo, da bo izdalo zbornik mednarodnih zločincev. Ta zbornik bo obsegal slike, opise in prst-

ne odtise vseh velikih mednarodnih zločincev: tatov, sleparjev, trgovcev z dekleti in kar je podobnih elementov. Izšel bo kratko pred kronanjem angleškega kralja in je namenjen samo policiji, v javnost ne pride.

DOLGE SVEČANOSTI

V Londonu so objavili spored kronanskih svečanosti, ki bodo letos v maju. Svečanosti bodo trajale vsega skupaj tri mesece, namreč od začetka maja do julija, v glavnem pač zato, da bodo imeli inozemci dovolj priložnosti, si temeljito ogledati London.

Predvidenih je nad trideset velikih sprejemov na dvoru, državnih banketov, zabav na prostem, dvornih plesov, izlet na Škotsko, parada mornarice itd. Kronanski sprevod bo meril v dolžino deset kilometrov, tako, da bodo prišli pač vsi gledalci in radovedneži pri tem na svoj račun.

ZVOČNIKI V TRAMVAJU

Ravnateljstvo cestnih železnic v Melbourneu (Avstralija) si je prvo izmislilo novoto, ki jo bodo posnemali gotovo tudi po ostalem svetu. V vozove cestnih železnic je dala postaviti zvočnike, ki sporočajo občinstvu postaje ali prestopišča. Za to sporočanje skrbi vozač. Na ta način se sprevodnik razbremenil in se lahko bolj posveti svoji službi občinstvu. Novoto bodo preizkusili najprej na posameznih progah. Če se bo obnesla, jo uvedejo po vseh avstralskih mestih.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Italijo in vse druge dele sveta po dnevnem kurzu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:	
Za \$ 2.55.....	100 Din
Za \$ 5.00.....	200 Din
Za \$ 7.25.....	300 Din
Za \$ 9.50.....	400 Din
Za \$ 11.70.....	500 Din
Za \$ 23.00.....	1000 Din
Za \$ 45.00.....	2000 Din

Lire:	
Za \$ 3.50.....	50 lir
Za \$ 6.40.....	100 lir
Za \$ 29.00.....	500 lir

Za izplačila v dolarjih:	
Za \$ 5.00 pošljite.....	\$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite.....	\$ 10.85
Za \$ 15.00 pošljite.....	\$ 16.00
Za \$ 25.00 pošljite.....	\$ 26.00
Za \$ 40.00 pošljite.....	\$ 41.25
Za \$ 50.00 pošljite.....	\$ 51.50

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembi. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICI
(V pisarni Am. Slovenca)
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

V NEMČIJO IN POTOVANJE PO NEMČIJI

(Dalje)
Pridemo v Damstadt

Damstadt je prestolnica bivše Hessenske knjižnice in ima okoli 90,000 prebivalcev. Leži na robu Renove planote ob vznožju gora in obdan z velikimi gozdovi. Temelje mu je postavil frankovski knez Darimund, po katerim je tudi ime. K nadaljnjem razvoju mesta so zelo mnogo pripomogli razni grofje in hessenski knezi. Vsi pomembnejši kulturni spomeniki nosijo njih sledove. Danes je tu poleg kulturnega življenja tudi močno razvita industrija, pred vsem kemij-ska. Ko se je posledni knez Ernest Ludvig poročil z rusko, kneginjo je kot spomin na ta dogodek postavil poročni stolp, ki danes služi umetnikom za razstaveni prostor; nevesti pa je daroval krasno pravoslavno kapelo, postavljeno ne daleč od stolpa. Okrog teh dveh umetnin je nastala cela vas vil, v kateri imajo umetniki še danes svoje ateljeje.

Pri ogledu mesta smo našli vse, le reke ne. Kam so speljani kanali in kje so kopališča, smo ugibali. Pa je bila kmalu odkrita skrivnost. Ne daleč iz mesta je mal potoček. Tega so zajezili, napravili veliko jezero s kopališči in krasnimi obreznimi parki, odvisno vodo pa odpeljali v glavni odvodni kanal, ki vodi v oddaljeni Ren. Z razmeroma malimi stroški imajo lepa higijska kopališča, odvod kloak, romantično jezerce in parke.

Ker nam je čas povsod odmerjen tako pito, smo si tudi tukaj podrobneje ogledali samo tehniško visoko šolo. Institut za visoko napetost, prof. Hneter in institut za telegrafijo in telefonijo, prof. Busch sta napravila na nas vtis, da smo gledali z ustni in očmi istočasno. Ko smo sledili demonstracijam posameznih asistentov in opazovali vso to mehanizirano in raskošno opremo, se nam je zdelo kot v pravljici "Tisoč in ena noč." Predavalnice so opremljene s skioptikom razkošno razsvetljavo za nas seveda, za Nemce je to najnujno potrebno, okna njih zavese in šolska deska, kateder vse to je na električni pogon. Med tem, ko profesor predava, njegovi asistenti že čakajo v sosednji sobi, da na dan znak pripeljejo z eksperimentalnimi aparati obloženo mizo, pa ne samo eno, dve tri, kolikor se jih pač potrebuje. Da se vsled različnih poizkuz raket vseeno preveč ne pokvari, skrbijo neslišni ventilatorji. — Za vse to je država prispevala komaj polovico, ker jim ostale vire nudita občina in industrija.

Če smo mi pri brljavki — pa bi vi pri moderni žarnici.

Da, da, občina in industrija! Pri nas smo pa študentje prevzeli akcijo za osem električnih svetilk v našem seminarju, da bi vsaj lahko risali; smo pa dobili tale odgovor: "Tudi jaz sem moral študirati ob soječi ogljeni žarnici, pa sem vse eno diplomiral. Kaj pa vam je treba tako dragih instrumentov, da še sedaj plačujete obroke. Najprej si preskrbite zadostno luč, potem pa kupujte druge stvari." — Pa to je

samo razsvetljava, kje pa je strokovna knjižnica, kje delavnica, spopolnitev institutov. Marsikdo si bo mislil, kaj pa mislijo študentje? Komaj so malo pogledali izpod domačega krova, pa jim dom že nič več ne ugaja. Občina je preobremenjena z drugimi izdatki in je tudi neumna, če se vrtika v državne zadeve. Naša industrija je pa tudi tako neznanatna, da tolikih bremen ne zmore. Res je, mlada in mala je še; posebno ta, ki je v domačih rokah. Vzemimo pa stvar resneje in pogledjmo koliko je naše industrije v tujih rokah in v kako velikih tokih teče naš narodni kapital preko meja. Tujca pa menda že poznamo. Čim več ima, ima vedno premalo. Zato je radodaren samo v toliko, kolikor mu kažejo trgovski interesi. Moje mnenje je, da je državna oblast poklicana, da za take stvari poteka na dobrotljivo srce tujega kapitala, vsem je znano, da s tujim kapitalom pridemo k nam tudi tuje delavne moči. Domačini pa opravljajo hlapčevska dela, ker za druga nismo "zmožni in kvalificirani!"

"...mislili smo, da ste z Balkana."

Da Nemčijo čim temeljiteje spoznamo in doživimo, smo si privoščili tudi avto-vožnje po novi Hitlerjevi državni avtomobilski cesti. To vam je vožnja! Od 120-140 km na uro vozi, nalaže za to cesto grajen autobus. Ostala motorna vozila pa vozijo povprečno s 100 km na uro. Jasno je, da bi ciklisti in pešci na tej cesti nimajo kaj iskati. Nismo se še dobro zavedli in povsem občutili ugodje te vožnje, se je pred nami pojavil Frankfurt a. M. Naenkrat smo se znašli pred glavnim kolodvorom, kjer so nas že pričakovali nemški kolegi. Prav posebno so se hoteli postaviti, ker so nas pozdravili v francoščini. Bogve koliko časa bi še "slavni govornik" govoril, da ga ni naše začudenje spravilo v zadrego. Sicer mu je priskočil na pomoč, tovariš z esperanto, a je tudi ta obtičal. Eden naših si je privoščil špas in je vprašal tovarišico, ki je bila tudi med deputanti, če zna mogoče nemško.

"Za božjo voljo, saj sem vendar Nemka," se je začudila.

"Oprostite, slučajno smo zbrani samo taki, ki razume-mo nemško bolje od francoščine ali esperanta."

"Pa nikar ne zamerite, saj mi nismo krivi, da so bile vaše informacije napačne."

"Nič, nič, baš nasprotno, se bomo vsaj bolj razumeli, da se smehljala in nas povabila, da se podamo v nam namenjeno zavetišče."

(Dalje prihodnjič)

KO OBNAVLJATE naroč-nine, ali ko pošiljate nove naročnine ne pozabite obenem omeniti, kateremu kampanjskemu kandidatu želite nakloniti vaše glasove. Ne pozabite tega!

Želodčno zdravilo iskreno priporočeno

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Ne bodite sužnji neprebravnosti

NAROCITE SI PROSTI VZOREC

Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Pošljite mi brezplačni vzorec.
Ime
Naslov

"MATI SKRB"

ROMAN

Spisal
Herman Sudermann
Prevedel
Mirko Javornik

"A vendar je potrebno, da bi šel kdo tja," je rekla Kati boječe, "nocoj na sveti večer."

"Prav imaš, sestra," je odvrnil, "sam pojdem. Ostanita pri očetu in mu prižgita nekaj lučk. Če Bog hoče, bom tudi vama prinesel tolažbe z groba."

Dali sta se pogovoriti in sta se vrnili v hišo. — Pavel pa je oblekel toplo suknjo, pokril čepico in odkorakal v mrak.

"Nocoj zaprta vidve vrata," je naročal, preden je odšel z dvorišča. Temno je slutil, da se bo nocoj vrnil šele pozno ponoči.

Brez glasu je ležala bela poljana... Globoko v snežnem naročju so počivale vele rože, kjer je drugače stalo brinje, se je zdaj dvigalo samo bel holmec, na pogled kakor krtina. Celo veje pritlikastih vrh so nosile belo odejo, a le na tisti strani, kamor jo je bil nanesele veter.

Z muko je korakal po zasneženih poljanah, pri vsakem koraku se je pogreznil čez členke. Po zraku je zdaj pa zdaj privršala vrana zamolklo plahutaje in se s težavo borila skozi snežni vihar.

Ni videl ne pota ne steze... Tri samotne smreke, ki so v daljavi molele v nebo kakor črni strahovi, so bile edino znamenje, po katerem se je mogla ravnati noga.

Zlatorumena proga, ki je bila za malo hipov vzplamenela na robu obzorja, je ugasnila; sence so padle še globlje in ko je Pavel dospel do pokopališne ograje, ki se je grmadila pred njim kakor pošastno zidovje, se je bilo docela stemnilo. A sveže zapali sneg je širil nekaj mračen soj, da je upal, da bo brš našel materin grob.

Vrata so bila zasnežena, zametena; nikjer ni bilo mogoče odkriti vhoda.

Tako je mukoma tipal vzdolž ograje, kjer je tu in tam molela kaka vejica trnjeve konice iz belega ovojja, dokler se mu ni roka pogreznila globlje v sneg, ne da bi naletela na upor.

Tam si je izvil pot v notranjost.

Smreke so ga pozdravljale z zamolklim šumom. Krokar, ki je čepel v snegu, je vzplahotal kvišku in nemirno obkrožal vrhove kakor duša, ki ne najde miru.

Ko je videl zasneženo ploskev v blede enoličnosti pred seboj, ga je preletel strah. Ni videl nobenega znamenja, po katerem bi mogel odkriti materin grob. Križa ni bilo na gomili, ker ni imel nikdar denarja zanj, grob sam pa je ležal globoko v snežnem polju, ki je izravnavalo vse.

Prijela ga je moreča skrb. Pri srcu mu je bilo, ko da je izgubil še zadnje, kar je imel na svetu.

In s tresočimi se rokami je pričel grebsti po snegu — od groba do groba — dolga steza, iz katere se je v mraku tu pa tam prikazal ogel groba, venec ali drobna cipresa.

"Tu spi ta, tu spi oni" — vedel je skoraj za vsako gomilo, kdo je našel pod njo pokoj.

In končno se je kopajoča roka podrgnila ob stekleni črepinji, ki je vznikala iz globine... Ustavil se je in previdno tipal okrog... Črepinja je bila najbrž tista, ki jo je Greta odnesla zgodaj v jeseni na grob, da bi vanjo dejala aster; zelena črepinja od steklenke z ostrimi konicastimi robovi — da bila je prava. Še so tičala v njej vela stebila. In zraven nje venec, ve-

nec iz resja, ki se je prikazal ves trd in zmrzel kakor kamenit obroč, tega je sam položil sem, ko je bil zadnjič na grobu.

Ko je videl peščico snega, ki je skrivala njegovo najdražje, kako leži vsa bela in mirna pred njim, je padel na kolena in pritisnil svoj žareči obraz v belo peno snežink.

"Jaz sem vsega kriv, mati," je tožil, "nisem pazil na nju, pustil sem, da sta podivjali. Ne sodite mati — saj nista vedeli, kaj počneta... Ampak jaz vas prosim, mati, dajte, da bom vedel, kako naj ravnam... Pošljite mi eno samo edino besedo čez grob nazaj... pogledjte, klečim tu in ne vem, ne kod, ne kam."

In potem se mu je v hipu zazdelo, kakor da tudi on nima pravice, da bi ležal na tem mestu. Kakor da se je nanj zvalila sramota, ki je zadela sestrini. Psoval se je, da je bojazljivec, sebičnež in lenuh, da je tako dolgo ostal v brezdelju, ne da bi si upal tvegati kaj stvarnega.

"Hočem storiti, mati, še to noč," je zaklical in skočil kvišku. "Nase se ne bom prav nič oziral, zadnji ostanček ponosa dam, samo da bom rešil sestrini." — Z dvignjenimi rokami je prisegel to in potem je odhitel na poljano.

Kake tri ure je divjal po zasneženih potih. Moralo je biti okrog osmih, ko se je utrujen in brez diha ustavil pred vrati na Lotkeimu.

"Nocoj je ne bosta popihala," je rekel. Ko je spet dobil vrata zaprta, se je po trebuhu splazil pod omrežjem — — — kakor je sicer videl le pri psih.

Okna gospodarskega stanovanja so bila jasno razsvetljena; a za spuščeni zastori ni bilo mogoče doznati nobene stvari iz notranjščine; le odtrgano petje in kratek smeh je donel na prosto.

Hišna vrata so bila odprta. Na temnem hodniku se je za hip ustavil, da se mu je poleglo divje utripanje srca. Potem je potrkal.

Ulrihov glas je zavpil. "Naprej!"

Brata sta ležala iztegnjena na dolgi zofi. Noge prvega so se iztezale ob glavi drugega. Kazala sta sliko najpolnejše mirne vesti in dušne zadovoljnosti. Vsak od njiju je v votli roki ravnovesil velik kozarec groga; pred njima na mizi je stala kadeča se posoda s punčem.

Pri pogledu nanj sta se tako prestrašila, da sta pozabila vstati. Obležala sta vsa okamenela in strmela vanj.

"No!" je zavpil Ulrih, ki se mu je prve mu povrnil govor, in Fric je spustil kozarec, ki je zažvenketal na tla. Nato se je sklonil in z veliko vneto pobiral črepinje. "Saj si kar lahko mislita, čemu prihajam," je izpregovoril Pavel in v zasneženi obleki počasi stopil do mize.

"Ne," je dejal Ulrih, ki se je polahko vzravnaval.

"Niti slutiva ne," je potrdil Fric, ki se je previdno umaknil za bratov hrbet.

"Saj sta dobila moje pismo?" je vprašal Pavel.

"Ničesar ne veva o kakih pismih?" je odvrnil starejši in mu izzivajoče zrl v oči. "Najbrž, da se je izgubilo na pošti," je hitro pristavil mlajši.

"Le pomislita. 16. novembra je bilo," je govoril Pavel.

(Dalje prih.)

JAVNA ZAHVALA

Johnstown, Pa.

Ne moreva najti primernih besed s katerimi bi se dostojno zahvalila številnim prijateljem ki so naju tako nepričakovano počastili: V soboto, 6. marca, nekako ob 6. uri, pride na vrata neznan mi človek, s pohabljenim nogo, ki more le s pomočjo palice nositi svoje telo. Predstavi se kot rojak iz Washingtona, po poklicu pa vinski trgovec. Spustiva se v vsako jake pomenke, seveda največ o ceni vina, in njega kakovosti. Kar zadoni po vratih močni bum bum, hitim gledat, kaj bi to moglo biti. A glejte čudo, vrata odprta na stečaj, skozi katera vidim prihajati smehljajoče se znane mi obraze. Moj prijatelj iz Washingtona začne svojo gorjajo na peč, noga ga več ne boli, ter pleše, skače in se smeje, kriči "surprise surprise for you." Kedo ne bi bil presenečen, kajti tu je Micika iz Bridgeville, sledi njen mož Steve, Mrs. Knez in drugi iz njih dežele. Nato pa Johnstown od vzhoda do zahoda, severa in juga.

Da more ena oseba tako na daljavo in tako zbrati skupaj ljudi, je več kot moreva zapisati: Miza je bila pripravi polna najboljših jedil in pijače, kar so seveda prinesli seboj, na kar smo se zabavali do poznih oz. ranih ur. Da je bilo vse še bolj svečano nas je posetil za nekaj trenutkov naš ljubljenski pomožni župnik č. P. Pius, za kar vam tem potom izrekava prisrčno zahvalo.

Najiskrenejša hvala Mrs. Ušeničnik za ves vaš trud, ki ste ga imela pri organiziranju te družbe. Najlepša hvala za lepa dragocena darila, ki ste jih nama poklonili.

Mr. & Mrs. Ušeničnik, Mr. & Mrs. J. Martinčič, Mr. & Mrs. M. Rovaneš, Mrs. M. Knez, Mr. & Mrs. A. Knez, Mr. & Mrs. Kusel, Mrs. Hren, Mrs. Selan. Posebna hvala Mrs. Pristav, ki je prinesla nekaj kar hrani kot spomin na svojega pokojnega moža, ki je tako tragično izgubil svoje življenje pred več kot dvema leti. Pili pa smo sedaj vino katero je on naprešal, blag mu spomin. Razume se, da je dala starini tudi okusno gnat.

Kedo je vse prinesel, potice torte in druge dobrote, nama ni znano; vemo le, da so bile prvovrstne. Najlepša vam hvala. Nadalje hvala Mrs. Swigel, Miss Swigel, Mrs. Ameršek, Mrs. Kamnikar, Miss Kamnikar. Družini Pristav, Mr. & Mrs. Dereani. Hvala vsem in vsakemu posebej. Ako je katero ime izpuščeno, naj blagohotno odpusti; Nekaj jih je bilo katerih imen si nismo zapomnili, njim gre ravn tako hvala, namenoma ni nobeden izpuščen.

Naj Vas dobri Bog obilo poplača za vašo dobroto. Želiva, da bi bili še kdaj tako skupaj. V podobnem slučaju računajte na najino sodelovanje.

Hvaležna (Ogl.) Math & Frances Klucvšek

KO OBNAVLJATE naročnine, ali ko pošiljate nove naročnine ne pozabite obenem omeniti, kateremu kampanjskemu kandidatu želite nakloniti vaše glasove. Ne pozabite tega!

IZ DOMOVINE

Nevaren slučaj

Družina nočnega čuvaja Ivana Mlinarja ki stanuje v papirnici v starološki občini bi kmalu postala žrtev dima. Oče družine je šel ponoči v službo, mati je pa zvečer predno je šla k počitku, naložila v peč mokra drva, ki niso razvijala toplote, ampak se je pričel širiti po spalnici dušič dim, ki bi kmalu zadušil vso družino, če se ne bi mati v zadnjem trenutku zbudila. V hudi omotici je imela še toliko moči, da je prilezla do vrat, jih s težavo odprla in šla klicat sosede na pomoč. Prvi je prihitel sosed Langerhole, ki je naglo odprl okna in odnesel otroke na sveži zrak. Bil je pa že tudi skrajni čas, kajti od dušljivega dima so bili že povsem počrneli v obraz.

—o—
Konje krađejo

Vlomilke tolpe po Slovenskih gorah in zlasti okoli Sv. Jurija ob Ščavnici, so iz vinskih kleti kradle pijačo in žito. Ker so pa zaloge postale že premajhne, da se ne splača vlamljati, so se ti tatovi vrgli na drugo blago. Tako so se neke noči vlomilci zglasili na vinogradniškem posestvu firme Kleinscheg pri Gornji Radgoni in odvedli konja in kobilo, ju vpregli v lahek voz in z vsem skupaj odbrzeli v noč.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—2 zvečer izveniš od sredah.

Reзиденčni telefon: La Grange 3966

Uradni telefon: Canal 4918

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CEL DAN V URADU.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naseljenih državah Illinois. Cene zmerni, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

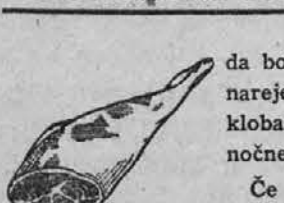
SLOVENSKI KAMNOSEK

1013 North Chicago Street,

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787

SLOVENSKIM GOSPODINJAM NAZNAJAMO

da bomo imeli poleg perotnine tudi domače narejene prekajene žolce, šunke in mesene klobase in sploh vse, kar spada za velikonočne praznike.

Če želite, nas lahko pokličite po telefonu CANAL 8172, da vam pripravimo.

Se priporočamo!

Jerin & Senica

2059 West 23rd Street,

Chicago, Illinois

Najboljše pivo

ošte pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA

KOCHEVARJA

West Side Distributor of

MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street

CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 6177

Pisano polje

J. M. Trunk

Nebesa. Kakšna nebesa?

"Oče, naredite velika kolesa, da se popeljemo v sveta nebesa."

Tako tedaj v dobi nedolžnih otrok, ki "imajo veselje brez težkih nadlog." In zapisano je: "Takih je nebeško kraljestvo." Pozneje nastanejo borbe za nebese, ne le pri odraslih otrokih, na vsem svetu besnijo hude borbe za — nebese.

"Kakšna nebese?" popraša je tudi članek "v Prosveti in piše o nekkih nebesih. Najprej hudo popopra "naše klerikalce," ki so najmanj klade, da niti svojih nebes ne znajo zagovarjati in "se indirektno norčujejo iz lastne vere v nekakšno posmrtna nebese" ... in "so naivni in nesposobni za vsako resno argumentiranje o socialnih vprašanjih." On identificira socialna vprašanja s socializmom, to se razume, in pri socializmu zadenemo na: "socialistična nebese," in na "socialistični paradiz." Menda so "nebese" le praznina prav za vse človeštvo. Trdi: "socialisti ne iščejo nobenih" nebes na tem svetu. "Socialisti sploh ne vedo — in v tem pomenu ne ve nihče — kaj so nebese." Kdo bi se pipal za praznino, za "legendarna nebese organiziranih religij," ko so socialna vprašanja "realnost in nekaj resničnega."

Pustimo toraj ona nebese, ostanimo pri realnosti in resničnosti (?)

Odkrito pove, in to je vse hvalje vredno, kot socialist svojim socialistom, da nije ništa s kakimi nebese na svetu. Razlagaj socialni program o produkciji, distribuciji, zasebni lastnini, strojih, o pravicah in dolžnostih, čemur pritrdim, in kadar bo vse to doseženo, "bo kljub temu dovolj dela in dolžnosti." Kakor ve in veruje kak klerikalec, da na svetu ni nebes, tako ve zdaj in mora verovati tudi vsak socialist, da ne bo nikoli nobenega — raja na zemlji. Bridki kapljici prilije malo medu, ko končno dostavi: "Človeška sreča, ki je mogoča, je samo v koristnem delu in uživanju tega dela. Vsaka druga sreča je prevara in prazen sen." Zopet

STANOVANJE V NAJEM

Odda se v najem stanovanje s tremi sobami. Vprašajte pri Jos. Zupančič, 1824 W. 22nd Pl., Chicago.

pritrdim kot klerikalec glede koristnega dela in nekega razsodnega uživanja tega dela, odločno pa odklonim, da bi bila "vsaka druga sreča le prevara in prazen sen."

Ali naj zdaj dokazujem socialistu, da ni tako? Za zdaj bi bilo to bob ob steno.

Po socialistični realnosti in resničnosti bi bilo, ko se vse uresniči, dosti dela in dolžnosti in nekaj uživanja tega dela, potem s smrtjo vsega konec... "vsaka druga sreča je prevara in prazen sen," nikoli nobenih nebes, vsaj nobene "druge sreče" nikoli, nikoli. In to majčkeno človeško srce tako upije po sreči, po drugi sreči, ne morda le "sreči dela in uživanja tega dela," ker to je še vedno — delo, ni sreča, ni so — nebese. Članek bo zasloli, da sem — melanholičen. Naj udari.

Za danes pravim le to: Ko bi bil jaz prepričan, kakor je menda članek, da je "druga sreča le prevara, prazen sen," da s smrtjo vse neha, še danes bi počilo. Pa nisem prepričan, in ni resnica, da je "druga sreča le prevara, prazen sen," zato ne bo počilo, dokler bo red v možganih, in če pri njemu in pri drugih ne počni, niso prepričani, nimajo objektivne resnice o — nebesih.

KAKO JE BIL VČASIH

Leta 1817 je bila na Slovenskem strašna lakota. Črni oblaki so se jeli zbirati nad deželo že jeseni 1816. Sredi zime je pomankanje trkalo že splošno na vata, spomladi 1817 pa ho ljudje stradali tako, kakor že do tlej. ne. Da je bila stiska še večja, je v aprilu pritisnilo še neugodno vreme z dežjem in snegom. V Ljubljani je stal še v avgustu 1816 mernik pšenice 3 gld. 50 kr., mernik rži pa 3 gld. 25 kr. v srebru. A tik pred žetvijo 1817 je bilo treba šteti za mernik pšenice 12 gld. 20 kr., za mernik rži 8 gld. 40 kr., za mernik koruze 8 gld. 12 kr. V Celovcu so prodajali pšenico takrat mernik za 40 gld. 7 kr. v manj vrednem papirnatem denarju. Splošno je tam veljal 1 vagon (2 mernika) pšenice krog 70 gld, rži pa 48 gld. Slovenija je bila navezana na dovoz iz Banata. Blago so dobivali po Savi. V rednih razmerah je na cene že takrat jako vplival tudi dovoz ruskega žita, ki je iz Odesa prihajalo v Trst. Ker pa je bilo v tej dobi po vsej Srednji Evropi pomankanje vsesplošno, ti daljni dovozi niso bili dovolj izdatni, vrh tega so prihajali mnogo prepočasi in preveč neredno. Da so morali ljudje stradati, tega je bilo krivo splošno osiromašenje: saj so imeli baje ljubljanski veletrgovci v svojih skladiščih celo v času najhujše stiske še žita in moke, — toda prebivalstvo je bilo brez evenka.

"GA NI V ADRESARJU..."

rekli bodo Vaši prijatelji, ko bodo prelistovali kakih 1.000 strani "Narodnega Adresarja," ne da bi našli Vašega imena pod naslovom Vaše kolonije. Krivda bo le Vaša.

Ako pošljete svoje ime, addresso, telefonsko številko in značaj svoj trgovine ali profesije, "Narodni Adresar" uvrsti to brez kake obveze z Vaše strani.

Stane Vas le eden cent za dopisnico, katero naj pošljete na "NARODNI ADRESAR," 156 Fifth Avenue, New York City.

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerni.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD,

CHICAGO, ILLINOIS

Najboljše pivo

ošte pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA

KOCHEVARJA

West Side Distributor of

MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street

CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 6177